

Η ελληνική παραδοσιακή μουσική ως τέχνη και τρόπος ζωής

/ [Πεμπτουσία](#)

Με αισθήματα χαρμολύπης αποχαιρέτησε σήμερα η επίγεια μουσική κοινότητα τον αξέχαστο ερευνητή και δάσκαλο της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής, Θεοφάνη Σουλακέλλη. Αφιερωμένος στην διακονία και έρευνα της μουσικής τέχνης άφησε πίσω του, εκτός από μια λαμπρή φήμη ανθρώπου και ένα σημαντικό εκδοτικό και καλλιτεχνικό έργο. Πιστεύοντας ότι τιμούμε τη μνήμη και το έργο του με το να παρουσιάζουμε λόγο βγαλμένο από τον ίδιο τον αείμνηστο Θεοφάνη, παραθέτουμε ένα κείμενο γραμμένο από τον ίδιο και στο οποίο καταγράφει τις σκέψεις και τα οράματά του για την ελληνική παραδοσιακή μουσική.

«Σήμερα, σε πείσμα των τελευταίων καιρών, όπου οι περισσότεροι τραγουδοποιοί

πωλούν τα προϊόντα τους με ημερομηνία λήξης, είναι επιτακτική η ανάγκη να προτείνουμε μια αναδημιουργία στη μουσική μας ταυτότητα. Στόχος μας πρέπει να είναι ένας εθνικός μουσικός τρόπος έκφρασης, όπως τότε που η ζωή, οι ανθρώπινες σχέσεις και η μουσική ήταν πολύ διαφορετικές απ' ό,τι σήμερα.

Οι εργαζόμενοι στο χώρο αυτό πρέπει να στοχεύουν στο να κάνουν πολύ πιο προσιτό, κοντινό, αποκαλυπτικό, πολύ πιο κατανοητό το μεγάλο θησαυρό της ελληνικής μουσικής τέχνης που καλλιεργείται σ' αυτόν τον τόπο αδιάκοπα, αποβλέποντας στη δημιουργία της ακλόνητης πίστης και βεβαιότητας στην αξία του ελληνικού μουσικού συστήματος και όχι στη γνώση της κορυφαίας θέσης του ελληνικού μουσικού πολιτισμού στην παγκόσμια μουσική.

Στην εποχή μας, που οι συνθήκες της μουσικής παιδείας είναι ελεγχόμενες σε μεγάλο βαθμό, μέσα από νομικά και άλλα θεσμικά πλαίσια, θεωρούμε σημαντικό να αναφέρουμε ότι δημόσιοι και ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί φορείς διδάσκουν συστηματικά την ελληνική παραδοσιακή μουσική. Και είναι ενθαρρυντικό το ότι οι

μαθητές ανταποκρίνονται μέχρι τώρα στο αντικείμενο αυτό με ενθουσιασμό, κάτι που μας δίνει ελπίδες παρήγορες για το μέλλον, σε μία περίοδο που το έθνος μας αντιμετωπίζει τόσα μεγάλα προβλήματα.

Η ελληνική μουσική, ως τέχνη, όπως κάθε τέχνη και κάθε πολιτισμός, δεν είναι μια απλή αντανάκλαση, αλλά και ένα μέσο υπέρβασης, που μας επιτρέπει να κατανοήσουμε τις άρρητες και κρυφές παραδοχές της.

Η ελληνική μουσική, ως τέχνη, μπορεί να μας αποκαλύψει νέους τρόπους αντίληψης της αισθαντικότητας οι οποίοι μας απομακρύνουν από τις καθημερινές μας συνήθειες. Μπορεί να μας κάνει να συνειδητοποιήσουμε τη δυνατότητα ύπαρξης διαφορετικών μορφών επικοινωνίας, οι οποίες δε γεννήθηκαν ακόμη.

Η επαφή όλων μας -και ιδίως των νέων- με την ελληνική μουσική θα μας βάλει σε μια διαδικασία τέτοια ώστε, διερευνώντας το εσωτερικό και εξωτερικό μας περιβάλλον, να μάθουμε να ζούμε μ' αυτό αρμονικά.

Ευτυχώς, στην ελληνική κοινωνία υπάρχουν ακόμη οι προϋποθέσεις για αλλαγές που θα μπορούσαν να μας ελευθερώσουν απ' την τεχνοκρατική θεώρηση της ζωής κι από τον άσκοπο και μηχανικό μόχθο που θεωρείται εργασία και που θα μπορούσαν να εδραιώσουν το ρολό της ελληνικής μουσικής ως λειτουργικής τέχνης και ως τρόπου ζωής. Διότι αυτή είναι η μελωδία που ψιθυρίζουμε, ο ήχος που ακούμε, ο αέρας που αναπνέουμε, το φαγητό που τρώμε, ο ρυθμός στον οποίο

χορεύουμε, οι σκέψεις και τα συναισθήματά μας, όταν προσευχόμαστε, πονάμε,

...ίτε.»

Ο Θεοφάνης Σουλακέλλης γεννήθηκε το

1963, στη Μυτιλήνη. Ήταν κάτοχος Διπλώματος Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής και Πτυχίων Ανώτερων Θεωρητικών της Ευρωπαϊκής Μουσικής. Φοίτησε στη Σχολή του Σίμωνα Καρά και παρακολούθησε μαθήματα Θεωρίας της Ανατολικής Μουσικής και Κανονάκι με την Ανιές Αγκοπιάν.

Το 1992, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Κέντρου Αιγαιακών Λαογραφικών και Μουσικολογικών Ερευνών, δημιουργεί το Γυναικείο Βυζαντινό Χορό Κασσιανή η Υμνογράφος και το Σύνολο Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής Χορωδία και Ορχήστρα Αιγαίου και αναλαμβάνει τη διδασκαλία και καλλιτεχνική διεύθυνσή τους, μέχρι σήμερα. Το 2004, στο πλαίσιο της παραγωγής της μουσικής για τις Τελετές Έναρξης και Λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων ΑΘΗΝΑ 2004, συμμετείχε στην ηχογράφηση και ερμηνεία - διεύθυνση μουσικών κομματιών και του Εθνικού Ύμνου της Ελλάδας.

Εργάζοταν στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκειο Παλλήνης, διδάσκοντας το μάθημα «Θεωρία και Πράξη της Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής». Διετέλεσε τακτικός συνεργάτης του Γ΄ Προγράμματος της Ε.Ρ.Α. και συνεισέφερε σε εκδόσεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Έργα του: λαογραφικές μελέτες, δημοσιεύσεις για την Εκκλησιαστική - Βυζαντινή και την Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική, παραγωγή και επιμέλεια μουσικών ψηφιακών εκδόσεων με αναφορά στα μουσικά ιδιώματα του αιγαιακού και μικρασιατικού χώρου. Ήταν πρόεδρος του ΚΑΛΜΕ. Μαθητής του Σίμωνα Καρά, ένας άνθρωπος αφιερωμένος στον παραδοσιακό μας πολιτισμό, με μοναδική δράση και προσφορά.

Αιωνία και άληστος η μνήμη αυτού!